

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
2015**

Limba și literatura română

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește cu atenție textul:

*Câinele, trist și jalnic, mergea pe o cărare.
După îndestul umblet, iată că-l întâlnește
Un măgar, și-l oprește:
„Unde te duci? îi zise,
Ce rău ți s-a-ntâmpat? Știi, parcă te-a plouat,
Așa stai de mâhnit.”
— „Dar, sunt nemulțumit.
La împăratul Leu în slujbă m-am aflat:
Însă purtarea lui,
De e slobod s-o spui,
M-a silit în sfârșit să fug, să-l părăsesc,
Acum cat alt stăpân; bun, unde să-l găsec?”
— „Numai d-atât te plângi? măgarul întrebă;
Stăpânul l-ai găsit, îl vezi, de față stă.
Vino numaidecât la mine să te bagi:
Eu îți făgăduiesc
Nu rău să te hrănesc;
Nimic n-o să lucrezi, nici grijă n-o să [ai].”
La propunerea sa, câinele i-a răspuns:
„Ascultă-mă să-ți spui: e rău a fi supus
La oricare tiran; dar slugă la măgar
E mai umilitor, și încă mai amar.”*

(Grigore Alexandrescu, *Câinele și măgarul*)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *trist, silit, supus*. **6 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *d-atât*. **6 puncte**
3. Transcrie, din textul dat, două secvențe în care sunt evidențiate trăsături ale câinelui. **6 puncte**
4. Menționează două moduri de expunere prezente în text. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația secvenței: *La împăratul Leu în slujbă m-am aflat: /Însă purtarea lui, /De e slobod s-o spui, /M-a silit în sfârșit să fug, să-l părăsesc, /Acum cat alt stăpân; bun, unde să-l găsec?* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specie a fabulei *Câinele și măgarul* de Grigore Alexandrescu. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale fabulei;
- să ilustrezi două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește cu atenție textul:

În ultimii ani, Muzeul Național de Istorie a României a manifestat o deschidere din ce în ce mai mare spre universul copilăriei. De data aceasta, instituția vă propune o expoziție dedicată istoriei jucăriilor – „Bing. Magia jucăriilor”, realizată în parteneriat cu Asociația Colectionarilor de Jucării Vechi.

Este vorba despre o expoziție cu totul deosebită, consacrată jucăriilor produse de compania germană Gebrüder Bing (devenită ulterior Bing Werke) din Nürnberg, o firmă care a deschis un nou capitol în istoria jucăriilor din toate timpurile. [...]

Prin raritatea, frumusețea, ingeniozitatea și valoarea lor intrinsecă*, jucăriile produse de firma Gebrüder Bing expuse la MNIR constituie adevărate capodopere ale acestei industrii și tehnologiei europene a vremii. Valoarea lor este sporită de faptul că cele mai multe dintre piesele expuse sunt încă funcționale, deși unele datează de peste 100 de ani și au supraviețuit celor două războaie mondiale. Nu mai puțin important este faptul că, adesea, jucăriile expuse sunt însoțite de ambalajul lor original și de cataloagele de vânzări și prețuri ale firmei, editate înainte de Primul Război Mondial. Cea mai veche jucărie prezentă în expoziție este o lanternă magică cu 12 diapozitive din sticlă, păstrată și etalată în cutia originală datând din 1889, iar cea mai „nouă” jucărie este un hidroavion din 1930.

(Cu ce se jucau copiii la începutul secolului XX, în România Liberă)

**intrinsec*, *adj.* – care constituie partea lăuntrică, proprie și esențială a unui lucru

A. Scrie pe foaie de examen răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
– denumirea instituției care organizează expoziția „Bing. Magia jucăriilor”;
– anul în care a fost produsă cea mai nouă jucărie expusă. **4 puncte**
- Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul dat și denumirea publicației în care acesta a apărut. **4 puncte**
- Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Prin raritatea, frumusețea, ingeniozitatea și valoarea lor intrinsecă, jucăriile produse de firma Gebrüder Bing expuse la MNIR constituie adevărate capodopere ale acestei industrii și tehnologiei europene a vremii.* **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *unele datează de peste 100 de ani și au supraviețuit celor două războaie mondiale.* **4 puncte**
- Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul fiecăreia: *Valoarea lor este sporită de faptul că cele mai multe dintre piesele expuse sunt încă funcționale, deși unele datează de peste 100 de ani și au supraviețuit celor două războaie mondiale.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *că*. **4 puncte**

B. Redactează, în 80-150 de cuvinte, o scurtă narațiune în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o lume a jucăriilor. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să povestești o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 1 p.; coerența ideilor – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea – 2 p.)

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
2015**

**Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE**

MODEL

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

- A.** 1. câte 2 puncte pentru notarea fiecărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate (de exemplu: *trist* – supărat, mâhnit; *silit* – forțat, constrâns; *supus* – ascultător, plecat) **3x2p=6 puncte**
2. explicarea rolului cratimei în secvența dată (de exemplu: marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează elidarea unei vocale) **6 puncte**
3. câte 3 puncte pentru transcrierea, din textul dat, a oricăror două secvențe în care sunt evidențiate trăsături ale câinelui (de exemplu: *Câinele, trist și jalnic; Așa stai de mâhnit*) **2x3p=6 puncte**
4. câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două moduri de expunere, prezente în textul dat (de exemplu: narațiunea și dialogul) **2x3p=6 puncte**
5. prezentarea adecvată a semnificației secvenței, respectând numărul de cuvinte indicat 6 p./prezentarea parțial adecvată a semnificației secvenței date, respectând numărul de cuvinte indicat 3 p./încercare de prezentare a semnificației secvenței date 1 p. **6 puncte**

B.

- câte 1 punct pentru precizarea a patru trăsături ale fabulei **4x1p=4 puncte**
– câte 2 puncte pentru ilustrarea fiecăreia dintre cele două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat **2x2p=4 puncte**

(Punctele pentru ilustrarea fiecărei trăsături a fabulei se acordă astfel:

- *ilustrarea adecvată a trăsăturii 2 p.*
 - *prezentare superficială a trăsăturii/schematism 1 p.*
- adecvarea conținutului la cerință 2 p./adecvarea parțială a conținutului la cerință 1 p. **2 puncte**
– respectarea precizării referitoare la numărul de cuvinte **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

- A.** 1. câte 2 puncte pentru formularea corectă a fiecăruia din cele două enunțuri cerute (de exemplu: *Instituția care organizează expoziția este Muzeul Național de Istorie a României.; Cea mai nouă jucărie expusă a fost produsă în 1930.*) **2x2p=4 puncte**
2. câte 2 puncte pentru scrierea titlului articolului și a denumirii publicației **2x2p=4 puncte**
3. câte 1 punct pentru menționarea fiecărei părți de vorbire (*lor* – pronume personal; *produse* – adjectiv provenit din verb la participiu; *la* – prepoziție simplă; *capodopere* – substantiv comun) **4x1p=4 puncte**
4. câte 2 puncte pentru precizarea fiecărei funcții sintactice (*unele* – subiect; *două* – atribut adjectival) **2x2p=4 puncte**
5. – câte 1 punct pentru transcrierea oricăror două propoziții subordonate diferite din fraza dată (*că cele mai multe dintre piesele expuse sunt încă funcționale; deși unele datează de peste 100 de ani; au supraviețuit celor două războaie mondiale.*) **2x1p=2 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea felului propozițiilor subordonate transcrise: propoziție subordonată atributivă; propoziție subordonată circumstanțială concesivă **2 puncte**
6. construirea unei fraze alcătuite din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *că* **4 puncte**
– 1 punct pentru construirea unei fraze alcătuite din două propoziții
– 3 puncte pentru construirea corectă a propoziției subordonate indicate introduse prin conjuncția subordonatoare *că*

- B.** – relatarea unei întâmplări, cu respectarea succesiunii logice a evenimentelor 4p./relatarea unei întâmplări, fără respectarea succesiunii logice a evenimentelor 2p. **4 puncte**
- câte 2 puncte pentru precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal **2x2p=4 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință 2p./adecvarea parțială a conținutului la cerință 1p. **2 puncte**
- respectarea limitelor de spațiu indicate **2 puncte**
- 12 puncte se acordă pentru redactare, astfel:**
- unitatea compoziției **1 punct**
- coerența ideilor **2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului 2 p./adecvarea parțială 1 p. **2 puncte**
- ortografia (0 erori – 3 p./1-2 erori – 2 p./3-4 erori – 1 p./5 sau mai multe erori – 0 p.) **3 puncte**
- punctuația (0 erori – 2 p./1-2 erori – 1 p./3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**